

Kuntaliiton näkemyksiä hallituksen esitykseen vuoden 2025 valtion talousarviosta

Sivistysvaliokunta 4.10.2024

Irmeli Myllymäki

Kyösti Värri

Varhaiskasvatus ja esi- ja perusopetus

- Vaikka ikäluokat ovat aiempaa pienempiä on lasten määrä varhaiskasvatuksessa edelleen kasvanut ja osallistumisaste noussut.
  - Samanaikaisesti peruspalvelujen valtionosuus pienenee ikäluokkien pienentyessä
- Varhaiskasvatuksen järjestämisen kustannukset nousseet dramaattisesti (+15,5%)
  - Alle kolmevuotiaiden määrä kasvanut vuodesta 2022 alkaen merkittävästi
  - Asiakasmaksutuotot tehtyjen lakimuutosten myötä romahtaneet
  - Muiden lakimuutosten ennustettua suuremmat kustannusvaikutukset
  - Henkilöstökustannusten nousu
- Varhaiskasvatuksen ja opetuksen osalta norminkevennyksiin lasketut säästöt eivät konkretisoidu kuntien ja koulutuksenjärjestäjien toiminnassa
  - Tehtyjen ratkaisujen kustannusvaikutusarviointi ylimitoitettu ja toteutus kustannussäästöjen osalta ei toteudu heti.
- Perusopetuksen 1.-6. vl lisätään 3 vuosiviikkotuntia 1.8.2025 alkaen. Panostus on merkittävä, jonka vaikuttavuutta tulisi arvioida.
- Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki uudistetaan. Mittavin muutos tällä hallituskaudella. Kunnissa huoli aikataulusta ja rahoituksen riittävydestä sekä ryhmäkoon kriteereistä.
- Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ns. tasa-arvorahoituksen määrärahan turvaaminen on tärkeää, koska valtionavustus on jaettu ehdollisesti useammaksi vuodeksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

Liikunta ja nuoriso

- Liikuntapaikkarakentamisen leikkaus → vaikutukset uusien ja olemassa olevien liikuntapaikkojen rakentamiseen
- Suomi liikkeelle rahoitus hyvä, mutta yksittäiset rahoitushaut haasteellisia
- Leikkaukset kohdentuvat pääsääntöisesti nuorisoalan osaamiskeskustoimintaan ja valtakunnalliseen kehittämiseen, jonka vaikutukset heijastuvat kuntiin

Kulttuuri ja kirjasto

- Kulttuurin valtionapuihin kohdistettavat suorat säästöt yli 17,4 milj. euroa lisäävät kuntien kustannuksia ja johtavat kulttuuritoiminnan ja työllisyyden vähentymiseen.
- Lastenkulttuurin voimavarojen sekä kulttuuritilojen perusparannukseen tarkoitetut avustukset tärkeitä.
- Kirjastojen perusrahoituksesta ja avustuksista, joilla ylläpidetään alueellisia ja valtakunnallisia kehittämistehtäviä, huolehdittava.

Lukio- ja ammatillinen koulutus

Ammatillinen koulutus

- Rahoitus vähenee yhteensä 150 milj.€
  - Rahoitusleikkaus 120 milj. €
  - Määräaikaisten lisäysten päättymisen 21,5 milj.€
  - 4 milj.€ lisäleikkaus ("normit")
  - 4 milj.€ korvaava säästö
- + 10 milj. € lisäys
- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot
- TE-palvelu-uudistus
- Rahoitusuudistus: simulointilaskelmat
- Kuntouttava opetus

Lukiokoulutus

- Yli 100 milj. euron (996,13 €/opiskelija) leikkaus
  - Johtaa eriarvoistumiseen
- +10 milj. € lisäys
- 1 milj. € lisäleikkaus ("normit")
- 1,46 milj. € leikkaus (oppivelvollisuus)
- Rahoitusjärjestelmän uudistus

Irmeli Myllymäki
Kehittämispäällikkö
+358 46 921 4443
Irmeli.Myllymaki@kuntaliitto.fi

Kyösti Värri
Erityisasiantuntija
+358 50 431 1926
Kyosti.Varri@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi